

Sygn. akt I Ns 928/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2016r.

Sąd Rejonowy w Ostrołęce I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodnicząca Sędzia SR K. G.

Protokolant sekretarz sądowy Paweł Tymiński

po rozpoznaniu w dniu 03 czerwca 2016r. w Ostrołęce

na rozprawie

sprawy z wniosku T. O.

z udziałem K. O.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I/ ustalić, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni T. O. i uczestnika postępowania K. O., o łącznej wartości 541.261,00 zł (pięćset czterdzieści jeden tysięcy dwieście sześćdziesiąt jeden złotych), wchodzi:

1/ nieruchomość gruntowa zabudowana drewnianym budynkiem byłego warsztatu tartaczego oraz budynkiem gospodarczo- składowym, oznaczona nr ewidencyjnym działki (...), o powierzchni (...) ha, położona w miejscowości R. (gmina O.), dla której Sąd Rejonowy w Ostrołęce VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) o wartości 250.917,00 zł (dwieście pięćdziesiąt tysięcy dziewięćset siedemnaście złotych);

2/ nieruchomość gruntowa zabudowana drewnianym budynkiem mieszkalnym, oznaczona nr ewidencyjnym działki (...), o powierzchni (...) ha, położona w miejscowości R. (gmina O.), dla której Sąd Rejonowy w Ostrołęce VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) o wartości 274.044,00 zł (dwieście siedemdziesiąt cztery tysiące czterdzieści cztery złote);

3/ wyposażenie budynku mieszkalnego znajdującego się na nieruchomości oznaczonej nr ewidencyjnym działki (...), o powierzchni (...) ha, położonej w miejscowości R. (gmina O.), dla której Sąd Rejonowy w Ostrołęce VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), tj.

a/ wersalka koloru jasnego o wartości 200,00 zł (dwieście złotych);

b/ sofa trzyosobowa zielona o wartości 400,00 zł (czterysta złotych)

c/ meble pokojowe w kolorze olcha z płyty (...) (szafa trzydrzwiowa z lustrem –o wartości 500,00 zł (pięćset złotych); szafa dwudrzwiowa o wartości 300,00 zł (trzysta złotych); regał otwarty o wartości 150,00 zł (sto pięćdziesiąt złotych); komoda trzydrzwiowa z szufladami o wartości 300,00 zł (trzysta złotych); regał z szufladami o wartości 200,00 zł (dwieście złotych);

d/ meble pokojowe w kolorze ciemny orzech (szafa dwudrzwiowa o wartości 900,00 zł (dziewięćset złotych); komoda trzydrzwiowa o wartości 1000,00 zł (jeden tysiąc złotych); witryna dwudrzwiowa o wartości 1100,00 zł (tysiąc sto złotych); ława o wartości 200,00 zł (dwieście złotych); kanapa wraz z dwoma fotelami na płozach o wartości 400,00 zł (czterysta złotych);

e/ zestaw RTV (telewizor, wieża HI-FI) o wartości 500,00 zł (pięćset złotych);

f/ ława narożna ze stołem z drewna sosnowego o wartości 300,00 zł (trzysta złotych);

g/ wyposażenie AGD (lodówka o wartości 700,00 zł (siedemset złotych); kuchnia gazowa wraz z okapem o wartości 800,00 zł (osiemset złotych); mikrofalówka o wartości 100,00 zł (sto złotych);

h/ meble kuchenne w płycie (...) kolor olcha o wartości 2000,00 zł (dwa tysiące złotych);

4/ samochód osobowy marki V. (...), rok produkcji 1996r. – o wartości 3.500,00 zł (trzy tysiące pięćset złotych);

5/ taśmówka do przecierania drewna, rok produkcji 1995 r. – o wartości 2.750,00 zł (dwa tysiące siedemset pięćdziesiąt złotych);

II/ dokonać podziału majątku wspólnego, szczegółowo opisanego w pkt I postanowienia, w ten sposób, że:

1/ przyznać T. O. na wyłączną własność składnik majątku nieruchomości, opisany w pkt I.1. postanowienia (nieruchomość gruntową zabudowaną drewnianym budynkiem byłego warsztatu tartaczno-gospodarczo-składowym oznaczoną nr ewidencyjnym działki (...)) oraz składniki majątku ruchomego opisane w pkt I.3.b, I.3.d, I.3.e. oraz pkt I.4. o łącznej wartości 258.917,00 zł (dwieście pięćdziesiąt osiem tysięcy dziewięćset siedemnaście złotych);

2/ przyznać K. O. na wyłączną własność składnik majątku nieruchomości opisany w pkt I.2. postanowienia (nieruchomość gruntową zabudowaną drewnianym budynkiem mieszkalnym oznaczoną nr ewidencyjnym działki (...)) oraz składniki majątku ruchomego opisane w pkt I.3.a, I.3.c, I.3.f., I.3.g., I.3.h. oraz pkt I.5. o łącznej wartości 282.344 zł (dwieście osiemdziesiąt dwa tysiące trzysta czterdzieści cztery złote);

III/ ustalić, że z majątku osobistego K. O. zostały poczynione nakłady na majątek wspólny małżonków T. O. i K. O. o wartości 7.000 zł (siedem tysięcy złotych) i zasądzić od wnioskodawczyni T. O. na rzecz uczestnika postępowania K. O. kwotę 3.500 zł (trzy tysiące pięćset złotych) tytułem połowy równowartości poczynionych nakładów;

IV/ tytułem wyrównania wartości udziału wnioskodawczyni w majątku wspólnym zasądzić od uczestnika postępowania K. O. na rzecz wnioskodawczyni T. O. kwotę 11.713,50 zł (jedenaście tysięcy siedemset trzynaście złotych pięćdziesiąt groszy), płatną w terminie 1 (jednego) miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności;

V/ nakazać wnioskodawczyni T. O. opróżnić nieruchomość opisaną w pkt I.2. postanowienia wraz z rzeczami i prawami ją reprezentującymi oraz wydać nieruchomość (w zakresie posiadanego udziału) uczestnikowi w terminie 1 (jednego) miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, najpóźniej w dniu zapłaty przez uczestnika kwoty określonej w pkt IV postanowienia;

VI/ nakazać uczestnikowi K. O. opróżnić nieruchomość opisaną w pkt I.1. postanowienia wraz z rzeczami i prawami go reprezentującymi oraz wydać nieruchomość (w zakresie posiadanego udziału) wnioskodawczyni w terminie 1 (jednego) miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, najpóźniej w dniu wydania przez wnioskodawczynię nieruchomości określonej w pkt V postanowienia;

VII/ nakazać zwrócić wnioskodawczyni ze Skarbu Państwa - kasy Sądu Rejonowego w Ostrołęce kwotę 917,59 zł (dziewięćset siedemnaście złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy), tj. kwotę 1.000 zł zaliczki uiszczonej przez T. O. (zaksięgowanej pod pozycją (...)sum na zlecenie k.117), pomniejszoną o wartość 82,41 zł tytułem brakujących wydatków na koszty opinii biegłego pokrytych tymczasowo z sum budżetowych Skarbu Państwa;

VIII/ zasądzić od uczestnika postępowania K. O. na rzecz wnioskodawczyni T. O. kwotę 542,41 zł (pięćset czterdzieści dwa złote czterdzieści jeden groszy), tytułem zwrotu połowy uiszczonych przez wnioskodawczynię kosztów sądowych;

IX/ stwierdzić, że pozostałe koszty postępowania powstałe w sprawie (poza objętymi dyspozycją pkt VIII) ponosi wnioskodawczyni i uczestnik postępowania w zakresie związanym z ich udziałem w sprawie.

SSR Katarzyna Grzegorzcyk

Sygn. akt I Ns 928/14

UZASADNIENIE

W dniu 09 października 2014r. T. O. wystąpiła do Sądu z wnioskiem o podział majątku wspólnego jej i uczestnika postępowania K. O.. Postulowała o podział głównych składników majątku wspólnego małżonków w postaci nieruchomości położonych w miejscowości R.: oznaczonej nr ewidencyjnym działki (...) o pow. (...) ha, zabudowanej budynkiem mieszkalnym oraz oznaczonej nr ewidencyjnym działki (...) o pow. (...) ha, zabudowanej budynkiem tartaku, poprzez zarządzenie ich sprzedaży i podział wspólnych środków. Wniosła o solidarne obciążenie małżonków kosztami postępowania w sprawie.

W uzasadnieniu wniosku wyjaśniła, że uczestnicy byli małżeństwem. Mają czworo dorosłych i samodzielnych dzieci. Od kilku lat T. O. zamieszkuje na stacji w O. i tam pracuje. Wyrokiem z dnia 17 lipca 2014r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce orzekł separację małżonków z winy uczestnika. Sąd ustalił sposób korzystania z domu, niemniej ostatnie zdarzenia uświadomiły wnioskodawczyni, że nie chce i nie może dłużej mieszkać na nieruchomości (k.2 wniosek).

W dniu 13 listopada 2014r. uczestnik postępowania K. O., reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, złożył odpowiedź na wniosek. Postulował o ustalenie, że w skład majątku wspólnego małżonków weszły wskazane przez wnioskodawczynię nieruchomości oraz ruchomości: samochód V. (...) o wartości 1.000 zł, taśmówka do drewna o wartości 1.000 zł, meble kuchenne o wartości 500 zł, lodówka o wartości 300 zł, kuchenka gazowa z okapem o wartości 200 zł, mikrofalówka o wartości 50 zł, ława narożna ze stołem o wartości 200 zł, meble pokojowe: szafa o wartości 300 zł, komoda o wartości 500 zł, witryna o wartości 500 zł, ława o wartości 100 zł, kanapa plus dwa fotele o wartości 200 zł, zestaw TV o wartości 300 zł, meble pokojowe: szafa z lustrem o wartości 300 zł, szafa o wartości 200 zł, regał o wartości 100 zł, komoda o wartości 100 zł, regał o wartości 100 zł szafa trzydrzwiowa o wartości 200 zł i wersalka o wartości 100 zł.

Wniósł o dokonanie podziału majątku wspólnego w ten sposób, by na wyłączną własność uczestnika przyznać działkę gruntu o powierzchni 20 arów zabudowaną budynkiem mieszkalnym i garażem, pozostałą nieruchomość przyznać wnioskodawczyni, podzielić ruchomości znajdujące się w posiadaniu stron w sposób wskazany na rozprawie. Wniósł też o rozliczenie nakładów z majątku osobistego uczestnika na majątek wspólny, polegających na wybudowaniu drewnianego budynku mieszkalnego i zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika kwoty 25.000 zł z tego tytułu.

W uzasadnieniu stanowiska uczestnik wyjaśnił, że obie nieruchomości pochodziły z darowizny od rodziców uczestnika postępowania. Uczestnik przed zawarciem małżeństwa kupił też drewniany dom, który po demontażu został postawiony na działce uzyskanej w drodze darowizny od rodziców. Składniki majątku wspólnego w postaci samochodu O. (...), A. (...), F. (...) zostały sprzedane w trakcie trwania małżeństwa i nie mogły wchodzić do podziału. Sprzęty w postaci koparko- ładowarki Białoruś, obrzynarki do desek i wózka widłowego zostały zeżłomowane (k. 20-21 odpowiedź na wniosek).

W toku postępowania stanowiska uczestników postępowaniu ewaluowały.

Ostatecznie, na rozprawie w dniu 03 czerwca 2016r., poprzedzającej orzekanie wnioskodawczyni, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wносиła o:

1.ustalenie, że w skład majątku wspólnego małżonków wchodziły:

a) nieruchomość zabudowana oznaczona nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha, położona w miejscowości R., gmina O., dla której Sąd Rejonowy w Ostrołęce VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) o wartości 250.917,00 zł

b) nieruchomość zabudowana oznaczona nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha, położona w miejscowości R., gmina O., dla której Sąd Rejonowy w Ostrołęce VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) o wartości 274.044,00zł

c) wyposażenie budynku mieszkalnego położonego w miejscowości R., gmina O. na nieruchomości gruntowej zabudowanej oznaczonej nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha, dla której Sąd Rejonowy w Ostrołęce VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), tj. :

- wersalka koloru jasnego- 200,00 zł

- sofa trzyosobowa zielona- 400,00 zł

- meble pokojowe w kolorze olcha z płyty (...): szafa trzydrzwiowa z lustrem- 500,00 zł; szafa dwudrzwiowa- 300,00 zł; regał otwarty - 150,00 zł; komoda trzydrzwiowa z szufladami - 300,00 zł, regał z szufladami - 200,00 zł

- meble pokojowe w kolorze ciemny orzech; szafa dwudrzwiowa - 900,00 zł; komoda trzydrzwiowa - 1000,00 zł; witryna dwudrzwiowa – 1.100,00 zł; ława - 200,00 zł; kanapa wraz z dwoma fotelami na płozach - 400,00 zł

- zestaw RTV (telewizor, wieża HI-FI)- 500,00 zł

- ława narożna ze stołem z drewna sosnowego- 300,00 zł

- wyposażenie AGD: lodówka- 700,00 zł; kuchnia gazowa wraz z okapem - 800,00 zł; mikrofalówka- 100,00 zł

- meble kuchenne w płycie (...) kolor olcha - 2.000,00 zł

d) samochód osobowy marki V. (...), rok produkcji 1996r. – 3.500,00 zł

- taśmówka do przecierania drewna, rok produkcji 1995r. - 2.750,00 zł

2. Wnioskodawczyni postuluwała, by na wyłączną jej własność przyznać nieruchomość oznaczoną nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha oraz składniki ruchome wskazane w pkt 1c, na wyłączną własność uczestnika przyznać nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha oraz składniki ruchome z pkt 1d. Wyraziła zgodę, by ustalić, że uczestnik postępowania poczynił nakłady z majątku osobistego na nieruchomość wspólną w wysokości 7.000 zł i by zasądzić od wnioskodawczyni na jego rzecz połowę tej wartości, tj. 3.500 zł.

3. Postulowała, by rozliczyć równowartość składników ruchomych w postaci samochodu osobowego marki F. (...), rok produkcji 1996 - 400,00 zł, obrzynarki do desek obustronnej – 2.500 zł, koparko- ładowarki „Białoruś” – 2.000,00 zł, wózka widlaka do załadunku drewna – 2.700,00 zł jako składników stanowiących majątek wspólny na datę ustania wspólności, a nieistniejących na datę podziału i zasądzić na jej rzecz połowę równowartości tych przedmiotów, czyli kwotę 3.800 zł.

4. Wniosła o zasądzenie od uczestnika postępowania na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym zastępstwa procesowego (k.170-173 pismo procesowe pełnomocnika wnioskodawczyni z dnia 11 stycznia 2016r. oraz k.220-221 stanowisko z rozprawy w dniu 03 czerwca 2016r.).

Uczestnik postępowania, także działający za pośrednictwem zawodowego pełnomocnika, podzielił stanowisko wnioskodawczyni co do ustalenia składu i wartości składników majątku wspólnego.

1. Postulował, by na wyłączną własność uczestnika przypadła nieruchomości oznaczona nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha oraz składniki ruchome stanowiące wyposażenie domu (pkt 1c pisma procesowego pełnomocnika wnioskodawczyni k.171), by na wyłączną własność wnioskodawczyni przyznać nieruchomości oznaczoną nr ewidencyjnym (...) o powierzchni (...) ha oraz składniki ruchome z pkt 1d powołanego pisma, czyli samochód V. (...) i taśmówkę do przecierania drewna.

2. Wniósł o ustalenie, że uczestnik postępowania poczynił nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w wysokości 7.000 zł i o zasądzenie od wnioskodawczyni na jego rzecz połowy tej wartości, tj. 3.500 zł.

3. Postulował, by rozliczyć równowartość składników ruchomych w postaci samochodu osobowego marki F. (...), rok produkcji 1996 - 400,00 zł, obrzynarki do desek obustronnej - 2.500 zł, koparko-ładowarki „Białoruś” - 2.000,00 zł, wózka widłaka do załadunku drewna - 2.700,00 zł jako nieistniejących na datę podziału i zasądzić połowę równowartości tych przedmiotów na rzecz uczestnika (k.167-168 pismo procesowe pełnomocnika uczestnika z dnia 11 stycznia 2016r. oraz k.220-221 stanowisko z rozprawy w dniu 03 czerwca 2016r.).

Pełnomocnicy uczestników zgodnie oświadczyli, że pojazd marki A. (...) oraz O. (...) zostały zbyte w trakcie trwania wspólności ustawowej na rzecz osób trzecich i nie stanowiły na datę ustania wspólności składników majątku wspólnego. Wycofali te przedmioty z podziału (k.221).

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

T. O. i K. O. zawarli związek małżeński w dniu 14 kwietnia 1984r. Małżonkowie zamieszkali u rodziców K. O.. W maju 1984r. urodziła im się pierwsza córka.

W dniu 05 listopada 1984r. rodzice K. O. darowali małżonkom nieruchomości położoną w miejscowości R. o pow. (...) ha oznaczoną nr działki (...). Następnie na podstawie umowy z dnia 19 maja 1993r. darowali im nieruchomości położoną w miejscowości R. o pow. (...) ha oznaczoną nr działki (...).

K. O. pracował w Spółdzielni Kółek Rolniczych. W 1990r. zatrudnił się w nadleśnictwie. Otrzymał samochód ciężarowy od ojca i w 1995r. rozpoczął prowadzenie własnej działalności gospodarczej na nieruchomości nr (...). Zajmował się transportem i usługami w nadleśnictwie. W dniu 08 sierpnia 1995r. zawiązał tartak i prowadził produkcję i wyrób drewna tartaczego. Od 1978r. pozostawał też zatrudniony w MPK jako kierowca, a od 2011r. jako operator koparki.

T. O. do dnia urodzenia pierwszego dziecka pracowała jako siostra PCK. Później skoncentrowała się na pracy w gospodarstwie domowym. Urodziła i wychowywała trzy kolejne córki. Do 1992r. nie pracowała zawodowo. Przebywała na urlopie wychowawczym. Po 1992r. pracowała jako siostra PCK na pół etatu. Od 1995r. pomagała mężowi w prowadzeniu tartaku.

Jeszcze w 1984r. K. O., będąc kawalerem, kupił przenośny drewniany dom. Materiał z tego domu został wykorzystany do budowy wspólnego domu na nieruchomości nr (...). Miał zakupiony żwir, zbrojenie. Z tego tytułu poniósł nakład z majątku osobistego na majątek wspólny w wysokości 7.000 zł.

W 2005r. małżonkowie rozpoczęli rozbudowę domu. Trwała ona do 2007r. W 2005r. zostały zmienione krokwie. Bale pozostały te same. W 2006r. nastąpiła wymiana poszycia dachu. Przykrycie z domu zostało wykorzystane do przykrycia wiaty. Zostało zmienione centralne ogrzewanie.

W 2010r. T. O. ponownie podjęła pracę zarobkową. Relacje między małżonkami nie układały się. W 2011r. opuściła wspólny dom. Ponownie zamieszkała w nim w 2013r. po czym po raz kolejny wyprowadziła się. Najęła mieszkanie w O. przy ulicy (...). Podjęła pracę w firmie (...). Zarabiała 1.200- 1.300 zł miesięcznie netto.

Małżonkowie dorobili się ruchomości stanowiących wyposażenie budynku mieszkalnego, samochodów oraz maszyn potrzebnych przy pracy w tartaku. Pojazd marki O. (...) został zakupiony w 2006r. W 2007r. został zbyte na rzecz córki i zięcia. Drugi samochód O. (...) (rocznik 98) K. O. sprzedał w 2013r. na rzecz osoby trzeciej prowadzącej auto-

handel. Tej samej osobie w tym czasie sprzedał A. (...) (rocznik 96r.). F. (...) został zakupiony w 1997r. i został zbyty w 2011-2012r. Maszyny obrzynarka, koparko-ładowarka i widlak z uwagi na zużycie tych przedmiotów zostały sprzedane na złom w 2013r. przed orzeczeniem separacji. W majątku wspólnym na datę ustania wspólności pozostał samochód marki V. (...), którym T. O. przed 2011r. dojeżdżała do pracy oraz taśmówka do przecierania drewna.

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2014r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce, w sprawie I C 544/14, orzekł separację związku małżeńskiego małżonków z winy K. O.. Wyrok ten uprawomocnił się z dniem 08 sierpnia 2014r. Z tą też datą ustała wspólność małżeństwa majątkowa między małżonkami.

Po prawomocnie orzeczonej separacji T. O. w lipcu 2015r. utraciła źródło dochodu i ponownie sprowadziła się na nieruchomość. Podjęła pracę na umowę zlecenie, zarabiała średnio 300 zł miesięcznie. Udzielała pożyczek w firmie (...). W lutym 2016r. podjęła też zatrudnienie jako szatniarka w szpitalu.

Od lipca 2015r., gdy małżonkowie ponownie wspólnie zamieszkali między nimi dochodziło do awantur i interwencji policyjnych. T. O. zarzucała mężowi, że ten po alkoholu wszczynał kłótnie, popychał ją szarpał, wyzywał, opluwał etc. Podniosła, że miało miejsce zdarzenie w trakcie którego wychodziła z pokoju i została przez męża uderzona drzwiami, pobił ją rozciął wargę. Z jej inicjatywy w okresie objętym sporem została wdrożona procedura niebielskiej kary jednak została ona zamknięta wobec braku podstaw do dalszego prowadzenia. K. O. zaprzeczył. Wskazał, że to żona prowokowała kłótnie i awantury po czym wzywała policję. Podał, że pracował w systemie zmianowym, wcześniej rano wyjeżdżał do pracy i wracał późno w nocy. Pomieszkiwał w O. przy ulicy (...) u znajomej, a żona w O. przy ulicy (...). Przyznał, że dochodziło między nimi do „pyskówek”, ale to żona szukała zaczepki. Twierdził, że żona nastawiła dzieci przeciwko niemu. Nie miał nic przeciwko żeby dzieci i wnuki zamieszkały na nieruchomości. Proponował żonie, by nieruchomości przekazali na rzecz wspólnych dzieci. Żona dążyła do sprzedaży domu.

T. O. ma 54 lata. Z pracy w szpitalu osiąga dochód 1.645 zł brutto miesięcznie. Uzyskuje dodatkowy zarobek z pracy w firmie (...). Zajmuje we wspólnym domu dwa pokoje, kuchnię i łazienką dzieli się z mężem. Od lipca 2015r. ponosi koszty utrzymania domu i opłaca podatek od nieruchomości. Ma zaległości w płatności za prąd i wywóz śmieci. Poszukuje dodatkowego zatrudnienia, jednak posiada jednak krótki staż pracy zawodowej i trudno jej znaleźć dodatkowy zarobek. Uskarża się na dolegliwości ze strony kręgosłupa i nerwy.

K. O. ma 55 lat. Z pracy operatora koparki uzyskuje dochód średnio 3.144,88 zł brutto miesięcznie (wynagrodzenie z marca 2016r.). Także zajmuje dwa pokoje we wspólnym domu, kuchnia i łazienka jest do dyspozycji obojga małżonków. Do lipca 2015r. ponosił koszty utrzymania wspólnego domu. Od czasu wprowadzenia się żony rachunków opłacać nie może bowiem żona nie przekazuje mu przychodzącej korespondencji, opłaca je samodzielnie. Jest zdrowy. Prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe.

Powyższy stan faktyczny Sąd zrekonstruował w oparciu o: fakty i twierdzenia wzajemnie negowane, przyznane w warunkach art. 229 k.p.c. lub niezaprzeczone, na podstawie art. 230 k.p.c. W zakresie spornym stan faktyczny zasadał się na dowodach: z pisemnej opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości J. T. (k.33-50) oraz ustnej opinii uzupełniającej (k.92-93), z zeznań świadków: M. D. (k.123-124 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 12 czerwca 2015r. 00:06:03 do 01:14:53), K. K. (k.124 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 12 czerwca 2015r. 01:15:41 do 01:24:04), E. N. (k.124 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 12 czerwca 2015r. 01:24:05 do 01:25:17), M. O. (1) (k.124-125 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 12 czerwca 2015r. 01:26:09 do 01:30:38), J. P. (k.125 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 12 czerwca 2015r. 01:31:24 do 01:36:46), M. O. (2) (k.125 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 12 czerwca 2015r. 01:38:00 do 01:46:07), R. O. (k.126 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 12 czerwca 2015r. od 01:47:00 do 01:54:99), W. N. (k.126 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 12 czerwca 2015r. od 01:55:37 do 02:02:37), P. M. (k. 213 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 01 kwietnia 2016r. od 00:16:38 do 00:18:28), S. O. (k.213 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 01 kwietnia 2016r. od 00:18:42 do 00:23:25), I. S. (k.213 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 01 kwietnia 2016r. od 00:23:36 do 00:30:52), C. S. (k.213-214 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 01 kwietnia 2016r. od 00:31:04 do 00:33:09), z zeznań wnioskodawczyni w charakterze strony (k.181-183 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 28 stycznia 2016r. od 00:23:04 do 01:09:04, k.221 protokół rozprawy nagrywanej z

dnia 03 czerwca 2016r. od 00:30:35 do 00:53:32 z odwołaniem się do wyjaśnień informacyjnych wnioskodawczyni k.60-61,k.121-122), z zeznań uczestnika w charakterze strony (k.183-185 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 28 stycznia 2016r. od 01:09:05 do 01:47:99, k.221 protokół rozprawy nagrywanej z dnia 03 czerwca 2016r. od 00:53:33 do 01:27:16 z odwołaniem się do wyjaśnień informacyjnych wnioskodawczyni k.61-62,k.122-123) oraz z dokumentów powołanych w aktach sprawy.

Osobowy materiał dowodowy, zarówno relacje stron, jak i świadków zawierał w sobie czynnik subiektywny. Nie sprzyjało to ustaleniom w kierunku zupełnie wolnym od uprzedzeń i nierelatywnym. Sąd miał też na uwadze, że uczestnik był karany za składanie fałszywych zeznań. Nie wszystkie prezentowane przez wnioskodawczynię jak i uczestnika racje i argumenty znalazły oparcie procesowe. Podlegały uwzględnieniu w zakresie, w jakim pozostawały racjonalne, logiczne i nie wykluczały się wzajemnie jak też w zakresie w jakim pozwalały się zweryfikować w drodze dowodu z opinii biegłego sądowego, jak i dowodu z zeznań świadków oraz dokumentów.

Opinia biegłego J. T. stanowiła miarodajny punkt odniesienia dla ustaleń i ocen w sprawie. Sąd kontrolując sferę merytoryczną opinii nie doszukał się sprzeczności z zasadami logicznego myślenia i wiedzy powszechnej, ani takich uchybień, które dyskwalifikowałyby jej znaczenie procesowe. Ważąc wiarygodność opinii Sąd odnosił jej wnioski do pozostałego materiału dowodowego. Opinia odpowiadała na kwestie problematyczne w sprawie, w zakresie zgłoszonej inicjatywy dowodowej. Nie stała się przedmiotem głębszej polemiki ze strony uczestników postępowania.

Pozostałe przeprowadzone dowody pod względem formalnym nie budziły kontrowersji. Nie była jednak problematyczna w sprawie ocena sfery faktów przedstawionych przez strony i świadków, a sfera prawa i analiza, czy w przedstawionych okolicznościach określone składniki zaliczyć w poczet majątku wspólnego i rozliczać oraz, czy nieruchomości podzielić zgodnie z żądaniem wnioskodawczyni, czy uczestnika postępowania. Relacje świadków nie były przedmiotem kontestacji stron. Nie zaważyły jednak o uwzględnieniu racji wnioskodawczyni. Nie zawierały bowiem takich treści, które pozwoliłyby stanowczo opowiedzieć po jej stronie.

Z dokumentów lub ich niekwestionowanych kopii Sąd przeprowadził dowód na rozprawie w dniu 03 czerwca 2016r. (k.4-11 odpisy ksiąg wieczystych, k.12-13 wypis z rejestru gruntów, k.14 wyrok Sądu z dnia 17 lipca 2014r., k.15 mapa ewidencyjna nieruchomości, k.19 wykaz zmian gruntowych, k.32 zaświadczenie z gminy, k.68 informacja z banku, k.69 wyrok Sądu z dnia 06 marca 2014r., k.70-82 dowody przelewów, k.83 umowa sprzedaży pojazdu A. (...), k.84 umowa sprzedaży pojazdu O. (...), k.86 postanowienie o umorzeniu dochodzenia, k. 87 aneks do umowy z 21 czerwca 2010r., k.88 aneks do umowy z dnia 16 czerwca 2011r., k.89 harmonogram sprzedaży drewna, k.90 decyzja podatkowa, k.91 zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, k.138-142 umowy najmu lokalu mieszkalnego, k.178a skierowanie do poradni specjalistycznej, k.177-179 zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa, k.192 wykaz interwencji policyjnych, k.201,202 informacje z K. O. oraz z dokumentów ze sprawy I C 544/14 w postaci: k.5 zawiadomienie o przesłaniu aktu oskarżenia, k.6 pismo z K. O., k.7 wyrok sądu z dnia 06 marca 2014r., k.8-9 oświadczenie o stanie majątkowym, k.13 postanowienie Sądu z dnia 02 czerwca 2014r., k.23-28 protokół rozprawy, k.30-32 protokół rozprawy, k.33 wyrok w sprawie o separację).

Stanowiły one podstawę czynionych ustaleń faktyczno- prawnych w sprawie. Treść przedstawionych dokumentów po części była problematyczna w tym sensie, że nie stanowiła wsparcia dla roszczeń procesowych wnioskodawczyni w stopniu dowodowo satysfakcjonującym. Uczestnicy postępowania wywodzili też z nich odmienne skutki prawne. Zaoferowany materiał procesowy w zakresie dowodu z dokumentów również nie pozwalał na rozstrzygnięcie w pełni zgodnie z kierunkiem wszystkich zgłoszonych przez wnioskodawczynię postulatów. Fakty i twierdzenia wynikające z wnioskowanych dokumentów podlegały uwzględnieniu w zakresie, w jakim pozostawały racjonalne, logiczne i nie wykluczały się wzajemnie i pozwalały się zweryfikować z pozostałymi dowodami.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Wniosek podlegał uwzględnieniu, na zasadach przedstawionych poniżej.

Zgodnie z art. 31 § 1 k.r.o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków.

Zgodnie z art. 46 k.r.o. i art. 567 § 3 k.p.c., od chwili ustania wspólności ustawowej małżeńskiej do majątku, który był nią objęty, stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu cywilnego o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku, a do postępowania o podział majątku wspólnego - odpowiednio przepisy kodeksu postępowania cywilnego o dziale spadku.

Stosownie do art. 684 k.p.c., który ma odpowiednie zastosowanie - przez odesłanie zawarte w art. 567 § 3 k.p.c. - do postępowania o podział majątku, skład i wartość majątku podlegającego podziałowi ustala Sąd z urzędu. Chwilą właściwą dla określenia wartości wspólnego majątku byłych małżonków jest - według art. 316 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - chwila dokonywania podziału tego majątku, tj. chwila zamknięcia rozprawy. Przepis art. 688 k.p.c. stanowi, że do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zniesienia współwłasności, a w szczególności art. 618 § 2 i 3 k.p.c. Po myśli art. 567 § 3 k.p.c. przepis ten znajduje też zastosowanie do podziału majątku wspólnego.

W oparciu o powyższe regulacje prawne Sąd ustalił, że w skład majątku wspólnego małżonków weszły: nieruchomości zabudowana drewnianym budynkiem byłego warsztatu tartaczno- składowym oznaczona nr ewidencyjnym działki (...) o wartości 250.917,00 zł (pkt I.1) oraz nieruchomości zabudowana drewnianym budynkiem mieszkalnym oznaczona nr ewidencyjnym działki (...) o wartości 274.044,00 zł (pkt I.2)

W skład majątku wspólnego małżonków weszły rzeczy ruchome (pkt I.3), wyposażenie budynku mieszkalnego: (a) wersalka koloru jasnego o wartości 200,00 zł, (b) sofa trzyosobowa zielona o wartości 400,00 zł, (c) meble pokojowe w kolorze olcha z płyty (...) (szafa trzydrzwiowa z lustrem o wartości 500,00 zł, szafa dwudrzwiowa o wartości 300,00 zł, regał otwarty o wartości 150,00 zł, komoda trzydrzwiowa z szufladami o wartości 300,00 zł, regał z szufladami o wartości 200,00 zł, (d) meble pokojowe w kolorze ciemny orzech (szafa dwudrzwiowa o wartości 900,00 zł, komoda trzydrzwiowa o wartości 1.000,00 zł, witryna dwudrzwiowa o wartości 1.100,00 zł, ława o wartości 200,00 zł, kanapa wraz z dwoma fotelami na płozach o wartości 400,00 zł, (e) zestaw RTV (telewizor, wieża HI-FI) o wartości 500,00 zł, (f) ława narożna ze stołem z drewna sosnowego o wartości 300,00 zł, (g) wyposażenie AGD (lodówka o wartości 700,00 zł, kuchnia gazowa wraz z okapem o wartości 800,00 zł, mikrofalówka o wartości 100,00 zł, (h) meble kuchenne w płycie (...) kolor olcha o wartości 2.000,00 zł. W trakcie trwania związku małżeńskiego uczestnicy postępowania nabyli także samochód osobowy marki V. (...), rok produkcji 1996r. o wartości 3.500,00 zł (I.4) oraz taśmówkę do przecierania drewna, rok produkcji 1995r. o wartości 2.750,00 zł (I.5).

Podkreślić trzeba było, że małżonkowie ostatecznie zgodnie przyznali, że samochód marki O. (...) i pojazd marki A. (...) nie weszły do majątku wspólnego na datę ustania wspólności. Przedmioty te zostały zbyte, na rzecz osób trzecich, w trakcie trwania wspólności i nie polegały podziałowi (k.221).

Natomiast w ocenie Sądu zgłoszone przez wnioskodawczynię do podziału przedmioty ruchome w postaci samochodu osobowego marki F. (...), obrzynarki do desek, koparko- ładowarki Białoruś oraz wózka widlaka, jak wynikało z relacji uczestnika zostały zbyte także w trakcie trwania związku małżeńskiego, przed prawomocnym orzeczeniem separacji. Nie istniały na datę ustania wspólności ani tym bardziej na datę podziału. Uczestnik przyznał, że składniki te nie istniały na datę podziału. Podkreślił jednak, że samochód osobowy marki F. (...) zbył za zgodą i wiedzą małżonki już w trakcie trwania wspólności. Pozostałe przedmioty obrzynarkę do desek, koparko- ładowarkę Białoruś oraz wózek widlak ześlomował także przed orzeczeniem separacji (k.61-62,122-123).

Okoliczności te potwierdziła wnioskodawczyni po raz pierwszy słuchana informacyjnie. Wyjaśnienia informacyjne podtrzymała w ramach dowodu z zeznań stron (k.221). Podała wówczas, że przedmioty te zostały zbyte w trakcie trwania wspólności (k.61). Z twierdzeń tych się następnie wycofała argumentując, że mąż zbył je już po orzeczeniu

separacji, niemniej okoliczności tych nie udowodniła (k.181-183,121). Zeznający w sprawie świadkowie nie mieli wiedzy w tym przedmiocie pozwalającej fakty forsowane przez wnioskodawczynię pozytywnie przesądzić (k.123-126).

Przypomnieć wypadało, że skład i wartość składników podlegających podziałowi Sąd ustalał z urzędu, nie był więc związany stanowiskiem procesowym pełnomocników uczestników tym zakresie (k.221). Przedmiotem podziału były składniki majątku wspólnego małżonków istniejące na datę ustania wspólności majątkowej małżeńskiej oraz na datę podziału.

Wskazane składniki majątku zostały zbyte przed ustaniem wspólności majątkowej, tj. przed 08 sierpnia 2014r. (k.14). Wprawdzie przy ustalaniu składu majątku wspólnego uwzględnia się te przedmioty majątkowe, które nie istnieją już w majątku wspólnym, pod warunkiem jednak, że zostały bezprawnie zbyte, zużyte lub roztrwonione przez jednego z małżonków. Takie przedmioty traktuje się wówczas jako zwiększające aktualny skład i wartość majątku wspólnego, ich wartość zaś przy podziale tego majątku podlega zaliczeniu na poczet udziału wspomnianego małżonka.

Sąd nie mógł tworzyć fikcji i z góry założyć, że wskazywane przez wnioskodawczynię przedmioty zostały bezprawnie zbyte, zużyte, czy roztrwonione i dokonać ich rozliczenia w ramach składników majątku wspólnego. Uczestnik twierdzeniom tym stanowczo przeczył, a nie zostały one dowiedzione przez wnioskodawczynię. Wycofując się z pierwotnego stanowiska, nie podjęła stosownej inicjatywy procesowej, by zaprezentowane twierdzenie procesowo wykazać.

Wspomnieć wypadało, że żaden z małżonków z tytułu tego, że określone składniki majątku nie weszły do majątku wspólnego z przyczyn zawinionych przez drugiego z nich nie konstruował też roszczenia odszkodowawczego na gruncie art. 415 k.c. w zw. z art. 618 k.p.c. Praktycznym skutkiem uznania takiego roszczenia byłoby uwzględnienie wartości wspomnianych składników przy określaniu składu majątku wspólnego objętego podziałem, następnie zaś zaliczenie ich wartości na poczet udziału w majątku wspólnym przypadającego temu z małżonków, z którego winy nastąpiło uszczuplenie majątku wspólnego. Odpowiedzialność odszkodowawcza wymagałaby jednak wykazania, że określone składniki majątku nie weszły do majątku wspólnego z przyczyn zawinionych, szkody, a także związku przyczynowego między szkodą, a zachowaniem małżonka wywołującym tę szkodę. Okoliczności te nie były podnoszone ani tym bardziej dowodzone przez jedną, czy drugą stronę. Co więcej żadne formalne roszczenie procesowe, odpowiadające warunkom pozwu nie zostało w tym kierunku zgłoszone.

Żądanie, by rozliczyć równowartość nieistniejących na datę podziału składników zostało zgłoszone ustnie do protokołu rozprawy poprzedzające wyrokowanie i nie wywierało pozytywnego skutku procesowego (k.221). Podkreślić jeszcze raz należało, że równowartość tych składników polegałaby na rozliczeniu pod warunkiem, że istniały na datę ustania wspólności i po tej dacie zostały bezprawnie zbyte, zużyte lub roztrwonione przez jednego z małżonków, ku czemu nie było podstaw.

Wartość przedmiotu podziału Sąd ustalił na kwotę 541.261,00 zł (pkt I.1). Wartość nieruchomości (wg stanu z daty ustania wspólności i cen z daty podziału) bazowała na szacunku biegłego sądowego J. T. przedstawionego w opinii sądowej (k. 49 konkluzje opinii). W ostatecznym rozrachunku został on zaakceptowany przez obie strony sporu i nie był przedmiotem polemiki. Uczestnicy przyjęli też zgodne wartości składników ruchomych, które na skutek wypracowanego kompromisu zostały wypośredkowane, pozostawały racjonalne i nie wymagały weryfikacji w drodze opinii biegłego. Powyższy szacunek realizował dyspozycję art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i stanowił podstawę ustaleń faktyczno- prawnych w sprawie i wzajemnych rozliczeń małżonków.

Powyższym ustaleniom, w oparciu o przytoczone podstawy prawne, Sąd dał wyraz w pkt I sentencji.

Sąd dokonał podziału majątku wspólnego w ten sposób, że przyznał T. O. na wyłączną własność nieruchomością zabudowaną drewnianym budynkiem byłego warsztatu tartaczno- składowym oznaczoną nr ewidencyjnym działki (...) (pkt I.1.) oraz składniki majątku ruchomego opisane w pkt I.3.b, I.3.d, I.3.e. oraz I.4. o łącznej wartości 258.917,00 zł.

Na wyłączną własność K. O. Sąd przyznał nieruchomości zabudowaną drewnianym budynkiem mieszkalnym oznaczoną nr ewidencyjnym działki (...) (pkt I.2.) oraz składniki majątku ruchomego opisane w pkt I.3.a, I.3.c, I.3.f., I.3.g., I.3.h. oraz I.5. o łącznej wartości 282.344,00 zł.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły regulacje art. 687 k.p.c., art. 688 k.p.c., art. 689 k.p.c. w zw. z art. 618 k.p.c. w zw. z art. 210, art. 211 k.c., art. 212 k.c.

Zgodnie z art. 210 k.c. każdy ze współwłaścicieli może żądać zniesienia współwłasności. Po myśli art. 211 k.c. każdy ze współwłaścicieli może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej, chyba że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo że pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości. Zgodnie z art. 212 § 1 i 2 k.c. jeżeli zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia sądu, wartość poszczególnych udziałów może być wyrównana przez dopłaty pieniężne. Rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Dopełnieniem przepisów prawa materialnego są przepisy prawa procesowego. Art. 622 § 1 i 2 k.p.c. stanowi, że w toku postępowania o zniesienie współwłasności sąd powinien nakłaniać współwłaścicieli do zgodnego przeprowadzenia podziału, wskazując im sposoby mogące do tego doprowadzić. Gdy wszyscy współwłaściciele złożą zgodny wniosek co do sposobu zniesienia współwłasności, sąd wyda postanowienie odpowiadające treści wniosku, jeżeli spełnione zostaną wymagania, o których mowa w dwóch artykułach poprzedzających, a projekt podziału nie sprzeciwia się prawu ani zasadom współżycia społecznego, ani też nie narusza w sposób rażący interesu osób uprawnionych. Zgodnie z regulacją art. 623 k.p.c. jeżeli brak podstaw do wydania postanowienia w myśl artykułu poprzedzającego, a zachodzą warunki do dokonania podziału w naturze, sąd dokonuje tego podziału na części odpowiadające wartością udziałom współwłaścicieli z uwzględnieniem wszelkich okoliczności zgodnie z interesem społeczno-gospodarczym. Różnice wartości wyrównuje się przez dopłaty pieniężne.

Kodeks cywilny preferuje zniesienie współwłasności przez podział fizyczny rzeczy wspólnej. Taką zasadę podziału przyjął też Sąd.

Oboje małżonkowie wnioskowali o przyznanie na swoją rzecz działki nr (...) zabudowanej budynkiem mieszkalnym. Wnioskodawczyni argumentowała, że nie miała innego miejsca zamieszkania. Dodatkowo wskazywała, że córki wraz z rodzinami zamieszkałyby wspólnie z nią. Majątek ten byłby wykorzystywany dla celów rodzinnych. Uczestnik twierdził, że nie miał innego centrum życiowego. Podnosił dodatkowo, że majątek nieruchomy był darowizną od jego rodziców na rzecz małżonków, przez lata pracował na ten majątek.

Sąd rozstrzygając o tym, by nieruchomość zabudowaną budynkiem mieszkalnym przypadła uczestnikowi miał na uwadze kilka czynników.

Wziął pod rozwagę fakt, że pierwotnie wnioskodawczyni postulowała o egzekucyjną sprzedaż nieruchomości i podział wspólnych pieniędzy (k.2-3,65-67). Za rozwiązaniem tym optowała aż do 18 marca 2015r. (k.96-99 pismo procesowe pełnomocnika wnioskodawczyni). Przez znaczny okres czasu nie zamieszkiwała też w domu stanowiącym majątek wspólny. Nie zależało jej wówczas na nieruchomości, a satysfakcjonowała ją spłata z udziału. W trakcie trwania postępowania wnioskodawczyni zmieniła stanowisko i w lipcu 2015r. ponownie zamieszkała na nieruchomości. Nie można wykluczyć, że decyzja ta był podyktowana wieloma czynnikami, niemniej w ocenie Sądu, zmiana stanowiska w sprawie i wola uzyskania na wyłączną własność nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym była tym determinującym zachowanie wnioskodawczyni.

Argument, że przyznanie nieruchomości zabudowanej domem na rzecz wnioskodawczyni zabezpieczyć miało interesy wspólnych dzieci został wyartykułowany na dość zaawansowanym etapie postępowania. Nie mógł też zostać uwzględniony. Sąd dzielił majątkiem będącym własnością małżonków. To interesy małżonków miały tu priorytet, nie

zaś interesy wspólnych dzieci, nota bene dorosłych, posiadających własne rodziny i własne majątki. Gdyby małżonkom chodziło o zabezpieczenie interesów dzieci, to mogli majątkiem na ich rzecz swobodnie rozdysponować, bez udziału Sądu. Uczestnik poddawał taką alternatywę pod rozwagę żony. Jednak nie spotkała się ona z przychylnym przyjęciem. Skoro małżonkowie nie zdecydowali się, by wspólne nieruchomości przekazać dzieciom, to Sąd nie widział powodów, by w ramach postępowania dotyczącego podziału majątku wspólnego czynić zadość postulatowi, które uczestnicy mogli sami zrealizować, bez ingerencji Sądu, gdyby była tylko rzeczywista wola po ich stronie. Tym bardziej, że względy te abstrahowały od przesłanek podziału, jego istoty.

Kolejnym czynnikiem był fakt, że uczestnik posiadał lepsze warunki do spłaty żony z udziału. Sytuacja życiowa obojga małżonków diametralnie się nie różniła, niemniej jednak sytuacja finansowa uczestnika obiektywnie jawiła się jako bardziej stabilna, niż wnioskodawczyni.

Argumentem istotnym była też okoliczność tego rodzaju, że nieruchomości wspólne wywodziły się z majątku rodziców K. O. były darowizną od rodziców na rzecz małżonków, była to zatem ojcowizna uczestnika postępowania. Ten fakt i pierwotne postulaty wnioskodawczyni, by majątek wspólny sprzedać rozstrzygnęły na korzyść uczestnika postępowania.

Uczestnik od początku postępowania konsekwentnie akcentował fakt, że nieruchomości nie były przedmiotem nabytym wspólnym nakładem pracy, sił i środków, a przysporzeniem ze strony teściów wnioskodawczyni. Uczestnik przez cały okres małżeństwa mieszkał też na nieruchomości nr (...), a na nieruchomości nr (...) przez lata prowadził tartak. Wnioskodawczyni w 2011r. opuściła nieruchomość, wróciła w 2013r. po czym ponownie opuściła dom. Przeprowadziła się do O. i zamieszkała na stacji wraz z córkami.

Sygnalizowała, że jej wyprowadzki spowodowane były przemocą fizyczną i psychiczną stosowaną przez męża, nadużywaniem alkoholu przez uczestnika. Niemniej twierdzenia te - w tym postępowaniu - nie znalazły obiektywnego przełożenia w dowodach.

Uczestnik nie był leczony odwykowo, nie był karany za czyny znęcania się nad żoną. Wdrożona w trakcie trwania postępowania procedura „niebieskiej karty” została zamknięta wobec braku warunków do jej prowadzenia. Uczestnik został prawomocnie skazany w 2014r. za czyn z art. 157 § 2 k.k. (uszkodzenie ciała małżonki poniżej 7 dni), niemniej było to zachowanie incydentalne, a przynajmniej za takie należało czyn ten traktować w świetle obiektywnych dowodów. Inne źródła dowodowe okoliczności tych nie potwierdziły w stopniu satysfakcjonującym.

Przede wszystkim źródła osobowe- córki małżonków - słuchane w charakterze świadków na fakty i okoliczności podnoszone przez wnioskodawczynię nie wskazywały. Nie argumentowały też racji wnioskodawczyni, że nieruchomość zabudowana domem miałyby służyć na cele wspólnego na niej zamieszkiwania. Teza ta służyła jako przeciwwaga dla racji uczestnika, niż stanowiła wyraz rzeczywistych potrzeb.

Wspomnieć w tym miejscu wypadało, że Sąd przeprowadził dowód z dokumentów w postaci protokołów rozprawy w sprawie o separację, w której dzieci małżonków wskazywały na akty agresji ojca względem matki i tłumaczyły jej decyzje o opuszczeniu nieruchomości (k.23-28,30-32 akt sprawy I C 544/14). Zasada bezpośredniości przeprowadzania dowodów uzasadniała, by okoliczności te znalazły wyraz w dowodzie z przesłuchania świadków w tym postępowaniu, co nie nastąpiło.

Przede wszystkim jednak wyżej eksponowane fakty zostały – jak należy wnioskować - uwzględnione w ramach rozstrzygnięcia Sądu w przedmiocie separacji małżonków, która została orzeczona z wyłącznej winy uczestnika. Natomiast na płaszczyźnie podziału majątku wspólnego i przesłanek tegoż podziału fakty te nie mogły mieć rozstrzygającego znaczenia. Majątek był bowiem wspólny bez względu na to jak przez lata układały się relacje małżeńskie. Wnioskodawczyni mogła okoliczności powyższe podnosić domagając się ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, eksponować je jako ważne powody z art. 43 § 2 k.r.o. uprawniające do ustalenia innych proporcji i uczestnictwa w podziale niż po równo. Takie żądanie nie było zgłoszone ani tym bardziej dowodzone.

Od lipca 2015r. po prawomocnym orzeczeniu separacji na wspólnej nieruchomości dochodziło do eskalacji incydentów między małżonkami, które kończyły się awanturami, interwencjami policyjnymi. Zachowania polegające na agresji, miały miejsca po obu stronach i były udziałem obojga małżonków.

Dla Sądu były wyrazem wzajemnej walki o nieruchomość. Skumulowane w okresie bezpośrednio poprzedzającym zakończenie sporu sądowego, nie mogły zatem determinować oceny, że nieruchomość zabudowaną budynkiem mieszkalnym należałoby przyznać wnioskodawczyni jako słabszej stronie tego konfliktu, jak wywodził pełnomocnik wnioskodawczyni. Teza ta nie dość, że abstrahowała od przesłanek podziału majątku wspólnego, to opierała się na iluzorycznym założeniu. Wzajemne zachowania małżonków w ostatnim okresie nie stanowiły bowiem obiektywnego odzwierciedlenia całokształtu faktycznych relacji, a jedynie stanowiły ich fragment dający nie do końca rzetelny obraz sytuacji.

Poza tym, o czym była już mowa, zachowania te mogły być ewentualnie przedmiotem zainteresowania Sądu w ramach wniosku o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym. W ramach takiego żądania postulat naganego zachowania uczestnika wobec żony, nadużywania alkoholu, a przez to marnotrawienia majątku wspólnego, nieprzyczyniania się do jego powiększania, czy utrzymania miałyby ewentualnie i hipotetycznie szansę powodzenia. Nie mógł natomiast determinować rozstrzygnięcia w przedmiocie sposobu podziału nieruchomości, które były wspólne i należały się w udziałach równych obojgu bez względu na ustalenie, kto był „lepszym” małżonkiem.

Sąd miał także na uwadze sytuację finansową obojga małżonków. Nie mógł pominąć faktu, że sytuacja zawodowa uczestnika była stabilna. Od ponad 30 lat pracował w jednym zakładzie pracy w oparciu o stosunek pracy. Osiągane dochody były pewne i przewyższały dochody wnioskodawczyni (3.144,88 zł brutto dochody uczestnika i 1.645 zł brutto dochody wnioskodawczyni). Wnioskodawczyni postulowała, że z racji pracy w firmie (...) uzyskuje dodatkowy dochód od 800 do 1.000 zł miesięcznie. Wcześniej wskazała, że był to dodatkowy dochód 300 zł miesięcznie. Łącznie swój dochód określiła na poziomie 1.800 zł- 2.000 zł miesięcznie. Wysokości zarobków w firmie (...) nie uprawdopodobniła dodatkowo żadnym dokumentem.

Czasookres pracy zawodowej wnioskodawczyni nie był tak stabilny. Wnioskodawczyni zmieniała miejsca i formy zatrudnienia. W trakcie postępowania do grudnia 2015r. pracowała w firmie (...). Później pozostawała bezrobotna. Podjęła doraźnie zatrudnienie w P.. Od 01 lutego 2016r. podjęła pracę jako szatniarka (salowa) w szpitalu na umowę zlecenia. Bez pewnych perspektyw co do utrzymania źródła zatrudnienia. Jej twierdzenia nie dawały gwarancji stabilności pozyskanego źródła dochodu.

Konfrontując rozmiar roszczonych pretensji z możliwościami majątkowymi trudno było zadowolić obie strony. Przyjęty przez Sąd podział stanowił sprawiedliwy kompromis między wyrażanymi stanowiskami.

Rzeczy ruchome Sąd podzielił możliwie po równo. Znaczna część wyposażenia domowego była parzysta, a ich wartość rynkowa zbliżona. Wnioskodawczyni przypadła (b) sofa trzyosobowa zielona o wartości 400,00 zł, (d) meble pokojowe w kolorze ciemny orzech (szafa dwudrzwiowa o wartości 900,00 zł, komoda trzydrzwiowa o wartości 1.000,00 zł, witryna dwudrzwiowa o wartości 1.100,00 zł, ława o wartości 200,00 zł, kanapa wraz z dwoma fotelami na płozach o wartości 400,00 zł, (e) zestaw RTV (telewizor, wieża HI-FI) o wartości 500,00 zł.

Uczestnikowi przypadła na wyłączną własność (a) wersalka koloru jasnego o wartości 200,00 zł, (c) meble pokojowe w kolorze olcha z płyty (...) (szafa trzydrzwiowa z lustrem o wartości 500,00 zł, szafa dwudrzwiowa o wartości 300,00 zł, regał otwarty o wartości 150,00 zł, komoda trzydrzwiowa z szufladami o wartości 300,00 zł, regał z szufladami o wartości 200,00 zł, (f) ława narożna ze stołem z drewna sosnowego o wartości 300,00 zł, (g) wyposażenie AGD (łódówka o wartości 700,00 zł, kuchnia gazowa wraz z okapem o wartości 800,00 zł, mikrofalówka o wartości 100,00 zł, (h) meble kuchenne w płycie (...) kolor olcha o wartości 2.000,00 zł.

Uczestnik otrzymał nieruchomość zabudowaną budynkiem mieszkalnym zatem te elementy, który były czy też mogły być elementem wyposażenia stałego Sąd przyznał jemu. Każdy z małżonków dostał po komplecie mebli. Uczestnik

otrzymał wyposażenie kuchni, więc wnioskodawczyni przydał sprzęt RTV, podobnej wartości. Wnioskodawczyni przypadł samochód marki V. (...), z którego jeszcze przed 2011r. korzystała dojeżdżając do pracy. Uczestnik z kolei otrzymał taśmówkę jako element wyposażenia tartaczego. Był to sprzęt, który służył wcześniej do prowadzonej przez niego działalności gospodarczej zatem on stał się wyłącznym jego dysponentem.

Stąd też Sąd, opierając się o powoływane regulacje prawne, orzekł jak w pkt II sentencji.

Zgodnie z regulacją art. 45 § 1 k.r.o. (w brzmieniu obowiązującym w dacie ustania wspólności majątkowej) każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek odrębny. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swego majątku odrębnego na majątek wspólny.

W uzasadnieniu uchwały z dnia 15 września 2004r., III CZP 46/04, OSNC 2005, nr 9, poz. 152, Sąd Najwyższy podkreślił, że przez "nakłady" i "wydatki", o których mowa w art. 45 k.r.o., należy rozumieć "wszystkie przysporzenia na rzecz jednej masy majątkowej, dokonane z uszczerbkiem dla drugiej masy majątkowej". Źródłem nakładów i wydatków może być każde zdarzenie, jak np. czynność prawna, czynność faktyczna.

Sąd ustalił, że z majątku osobistego uczestnika postępowania został poczyniony nakład na majątek wspólny w postaci budowy drewnianego budynku mieszkalnego w wysokości 7.000 zł. Uczestnik zażądał zwrotu połowy tej wartości i na tę kwotę wnioskodawczyni wyraziła zgodę. Wartość nakładu pozostawała nieस्पorna. Zaproponowany szacunek był podstawą przyjętych przez sąd ustaleń majątkowych, przy akceptacji stron. W tym zakresie nie było sporu między małżonkami. Rozstrzygnięcie to odpowiada ich postulatom. Powyższemu Sąd dał wyraz w pkt III sentencji.

Z tytułu wyrównania wartości udziału wnioskodawczyni w majątku wspólnym Sąd w pkt IV sentencji zasądził od uczestnika postępowania na jej rzecz kwotę 11.713,50 zł. Wartość majątku wspólnego małżonków stanowiła kwota 541.261 zł. Udział 1/2 wnioskodawczyni wynosił zatem 270.630,50 zł. Przyznany jej majątek stanowił wartość 258.917 zł (250.917 zł nieruchomości plus ruchomości 8.000 zł) więc dla wyrównania wartości udziału zasądzeniu podlegała kwota 11.713,50 zł.

Zgodnie z treścią przepisu art. 212 § 3 k.c. jeżeli w postępowaniu o zniesienie współwłasności (regulacja ta znajduje odpowiednie zastosowanie w postępowaniu w przedmiocie podziału majątku wspólnego – art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c. w zw. z art. 212 k.c.) zostały ustalone dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia.

Płatność kwoty stanowiącej wyrównanie udziału wnioskodawczyni w majątku stanowiącym przedmiot postępowania działowego miała nastąpić w ciągu 1 miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia.

Kwota 11.713,50 zł nie stanowi wartości zaporowej dla uczestnika. Sam przyznał, że kwotę do 20.000 zł będzie w stanie spłacić niemal „od ręki”, przy wsparciu kredytowym. Wskazał, że posiadał stałe źródło dochodu stabilną pracę i miał zdolność kredytową, by w granicach powyższej wartości spłacić żonę.

Postępowanie w sprawie trwało od 2014r. Przez ten okres uczestnik miał dostatecznie dużo czasu, by podejmować starania i gromadzić środki licząc się z każdym ewentualnym rozstrzygnięciem Sądu. Zatem dodatkowy okres jednego miesiąca był w ocenie Sądu optymalnym, by uczynić zadość żądaniu wnioskodawczyni.

Formą zabezpieczenia interesów wnioskodawczyni były odsetki ustawowe za opóźnienie, zasądzone na podstawie art. 212 § 3 k.c. w zw. z art. 481 § 1, 2 i 2¹k.c. (w brzmieniu wiążącym od 01 stycznia 2016r.) na wypadek uchybienia terminowi płatności, od daty wymagalności do dnia zapłaty. Stanowiąc będą dodatkową mobilizacją dla uczestnika, by koncentrować swoje działania na realizacji orzeczenia sądowego.

Sąd nakazał wnioskodawczyni opróżnić nieruchomość opisaną w pkt I.2. postanowienia orzeczenia wraz z rzeczami i prawami ją reprezentującymi oraz wydać nieruchomość (w zakresie posiadanego udziału) uczestnikowi w terminie 1 miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, najpóźniej w dniu zapłaty przez uczestnika kwoty określonej

w pkt IV postanowienia. Sąd nakazał uczestnikowi K. O. opróżnić nieruchomości opisaną w pkt I.1. postanowienia wraz z rzeczami i prawami go reprezentującymi oraz wydać nieruchomości (w zakresie posiadanego udziału) wnioskodawczyni w terminie 1 miesiąca miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, najpóźniej w dniu wydania przez wnioskodawczynię nieruchomości określonej w pkt V postanowienia.

Zgodnie z art. 624 k.p.c. z chwilą uprawomocnienia się postanowienia przyznającego dotychczasowym współwłaścicielom części lub jednemu z nich całość rzeczy, własność przechodzi na uczestników wskazanych w postanowieniu. Jeżeli w wyniku podziału całość rzeczy albo jej część przypadnie współwłaścicielowi, który nie włada tą rzeczą lub jej częścią, Sąd w postanowieniu o zniesieniu współwłasności orzeknie również co do wydania jej przez pozostałych współwłaścicieli, określając stosownie do okoliczności termin wydania.

Małżonkowie byli silnie skonfliktowani, co znajdowało bezpośrednie przełożenie na ich niechęć do współpracy. Istniała więc potrzeba rozstrzygnięcia w warunkach art. 624 k.p.c., bowiem wydanie nieruchomości mogło spotkać się ze wzajemnym oporem. Przy ustalaniu terminu wydania rzeczy Sąd uwzględnił okoliczności danej sprawy, przy czym wziął pod rozwagę w szczególności: synchronizację terminu wydania rzeczy z terminem zapłaty. Powyższemu Sąd dał wyraz w pkt V i VI sentencji.

Sąd orzekł o kosztach postępowania w pkt VII-IX sentencji.

Koszty sądowe obciążały uczestników, w takich proporcjach, w jakich posiadali oni udziały w majątku wspólnym (czyli po 1/2), przy zastosowaniu art. 520 § 1 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c., art. 83, art. 84 oraz 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2016.623- dalej u.k.s.c.).

Koszty opinii biegłego zostały pokryte z zaliczek każdego z małżonków po 800 zł (k.30 i 31). Do kwoty 82,41 zł zostały pokryte ze Skarbu Państwa – kasy Sądu Rejonowego. Kwota ta została pobrana od wnioskodawczyni. Sąd nakazał bowiem zwrócić wnioskodawczyni ze Skarbu Państwa - kasy Sądu Rejonowego w Ostrołęce kwotę 917,59 zł (tj. kwotę uiszczoną przez wnioskodawczynię zaliczki 1.000 zł pomniejszoną o wartość 82,41 zł tytułem brakujących wydatków na koszty opinii biegłego pokrytych tymczasowo z sum budżetowych Skarbu Państwa). Sąd zasądził zarazem od uczestnika postępowania K. O. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 542,41 zł tytułem zwrotu połowy uiszczonych przez wnioskodawczynię kosztów sądowych.

Stwierdził też, że pozostałe koszty postępowania (poza objętymi dyspozycją pkt VIII) ponosiła wnioskodawczyni i uczestnik postępowania w zakresie związanym z ich udziałem w sprawie, w myśl art. 520 § 1 k.p.c. Dotyczyło to także kosztów zastępstwa procesowego.

W tzw. sprawach działowych co do zasady nie zachodzi sprzeczność interesów, niezależnie od tego jaki dana strona zgłasza wniosek co do sposobu podziału i jakie stanowisko zajmuje w sprawie. W takich postępowaniach uczestnicy są w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania, a ich interesy w zasadzie są wspólne, gdyż polegają na wyjściu ze stanu wspólności. Sprzeczność interesów, o której mowa w art. 520 § 2 i 3 k.p.c., nie występuje nawet wówczas, gdy uczestnicy postępowania wskazują różne sposoby podziału i zgłaszają w tym zakresie odmienne wnioski. Osoby uprawnione mogą dążyć do zniesienia wspólności w taki sposób, jaki jest ich zdaniem najkorzystniejszy i nie ma to znaczenia dla oceny, że ich interesy są wspólne i niesprzeczne (v. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2012r., V CZ 30/12).

Mając na uwadze poczynione ustalenia, wnioski i oceny Sąd orzekł jak wyżej.

SSR Katarzyna Grzegorzcyk